

Vastaus Timo Juurikkalan ja 13 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan Energian irtautumiseksi Fennovoiman ydinvoimahankkeesta

VD/843/00.02.00.03/2017

KN/ML/SB/NJ

Valtuutettu Timo Juurikkala ja 13 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen aloitteen:

”Vantaan ja Helsingin kaupunkien yhdessä omistama Vantaan Energia Oy on noin viiden prosentin omistusosuudella mukana Fennovoiman ja Rosatomin ydinvoimahankkeessa. Vantaan Energia on suurin kuntataustainen Fennovoiman omistaja.

Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen liittyy useita riskejä, joista vähäisimpiä eivät ole taloudelliseen kannattavuuteen liittyvät riskit. Toimialan tekemien päivitettyjen arvioiden mukaan esimerkiksi uuden tuulivoiman tuettomat sähköntuotannon kustannukset alittavat parhaimmillaan jo tällä hetkellä Fennovoiman lupaaman tuotantokustannuksen. Jo lähitulevaisuudessa toimiala ennakoii kustannuseron repeävän tuulivoiman hyväksi merkittävästi.

Myös sähkömarkkinoilla käytävän futuurikaupan perusteella näyttää selvältä, että Fennovoiman tarjoama sähkön hinta ei ole millään tavoin kilpailukykyinen voimalan ennakoidun valmistumisen aikaan. Erityisen suureksi riskin veronmaksajien kannalta tekee se, että Fennovoiman osakkaat ovat sitoutuneet ostamaan kaiken voimalan tuottaman sähkön omistussuosuksiansa suhteessa.

Käytännössä Vantaan Energian ostama sähkö kilpailee sähkömarkkinoilla pörssisähkön kanssa. Siinä todennäköisessä tilanteessa, jossa Fennovoiman tuottama sähkö on merkittävästi markkinasähköä kalliimpaa, joutuu Vantaan energia maksamaan jopa yli 10 miljoonan euron vuosittaisen ylimääräisen kustannuksen. Tälle veronmaksajien rahalle on Fennovoiman voimalan ylläpitoa parempaa käyttöä.

Hankkeen muita riskejä ovat laitoksen kustannusarvion ja aikataulun pettäminen, mahdolliset EU-pakotteet sekä ydinturvallisuuteen ja jätehuollon järjestämiseen liittyvät epävarmuudet. Fennovoimalla on tähän mennessä ollut suuria vaikeuksia pysyä valtioneuvoston ja STUKin antamissa aikatauluissa.

Julkisesti omistetun energiyhtiön ei ole perusteltua olla mukana näin epävarmassa ja riskialttiissa suurhankkeessa. Se ei ole veronmaksajien edun mukaista.

Pääomalla, joka nyt ollaan sitomassa Fennovoima-hankkeeseen, olisi tarpeellisia ja vähemmän riskipitoisia käyttökohteita energiatoimialalla. Nyt panokset pitäisi osoittaa tulevaisuuden energiajärjestelmän rakentamiseen: uusiutuvan energian tuotantoon, älykkäisiin sähköverkkoihin, energiatehokkuushankkeisiin ja muihin vähähiilistä ja kestävää energiajärjestelmää edistäviin asioihin.

Kesko-konserniin kuuluva Kestra Oy sai vast’ikään välimiesoikeudelta päätöksen, että se voi irtautua Fennovoiman ja Rosatomin ydinvoimahankkeesta. Tämän nojalla näyttää mahdolliselta, että myös Vantaan Energia Oy voi irrottautua sitoumuksistaan.

Edellä olevan perusteella me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki käynnistää yhteistyössä vähemmistöomistaja Helsingin kanssa omistajaohjaustoimet, joiden tavoitteena on Vantaan Energia Oy:n irrottautuminen Fennovoiman ydinvoimahankkeesta.”

Kaupunginvaltuusto 23.1.2017 § 13

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Konsernipalvelut toteaa aloitteeseen vastaavaa:

Vantaan Energia Oy on antanut 27.3.2017 päivätyn esityslistan liitteenä olevan lausunnon mm. Fennovoiman ydinvoimalahankkeeseen liittyvistä taloudellisista ja muista riskeistä.

Lausunnossaan Vantaan Energia Oy toteaa mm., että "kuten kaikki teollisen mittakaavan voimalaitoshakkeet, myös ydinvoimahankkeet, ovat pääomavaltaisia ja pitkäaikaisia investointeja. Hankkeiden kannattavuutta tulee arvioida aina koko teknistaloudellisen käyttöajan puitteissa, joka Fennovoimalla on 60 vuotta. Fennovoima-hankkeen luvitus-, suunnittelu- ja rakennusaika on 10 vuotta. Tätä taustaa vasten pitkäaikaisia energiainvestointeja koskevia investointipäätöksiä ei voida eikä tule tehdä perustuen hetkittäiseen sähkön markkinahintaan, joka vaihtelee raaka-aineiden, teknologian ja talouden syklien (kysyntä – tarjonta) mukaisesti."

Edelleen lausunnossa todetaan: "Vantaan Energian hallitus arvioi kaikkiin investointihankkeisiin osallistumisista päätettäessä laajasti hankkeiden riskejä, mahdollisia toteutumisskenaarioita ja niiden vaikutuksia yhtiöömme sekä hankkeiden kannattavuuteen. Investointimme Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen on suuruudeltaan noin 15 % Vantaan Energian koko investointivolyymistä. Investointi ei siten ole määrältään sellainen, että hankkeen epäonnistuminen vaarantaisi Vantaan Energia Oy:n talouden ja aiheuttaisi siten vahinkoa kaupungin veronmaksajille. Fennovoiman Hanhikivi 1 -ydinvoimahanke ei sisällä kannattavuuden tai riskien näkökulmasta muita Vantaan Energian investointihakkeita suurempia riskejä."

Vantaan Energia Oy:n johdon osakeyhtiölain mukaisena velvollisuutena on huolellisesti toimien edistää yhtiön etua, jona on pidettävä toimimista yhtiön tarkoituksen mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti 17.12.2012 § 7 mm., että 1.1.2013 voimaan astuva Vantaan kaupungin konsernistrategia ei sido Vantaan Energia Oy:tä.

Kaupunginvaltuusto on 19.11.2012 (§ 24) merkinnyt tiedoksi kaupunginhallituksen vastauksen koskien Vantaan Energia Oy:n sijoituksia ydinvoimaan ja ydinvoiman riskejä. Tämän jälkeen Vantaan Energia Oy:n Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen liittyviä taloudellisia riskejä ja yhtiöön kohdistettavaa omistajaohjausta sekä konserniohjausta on vastaavista kysymyksenasetteluista käsitelty **kaupunginvaltuustossa** 2.3.2015 (§ 19 ja § 20). Näiltä osin viitataan jo aiemmin asiassa lausuttuun.

Kaupunginhallitus 24.4.2017 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa valtuutettu Timo Juurikkalalle ja 13 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle konserni- ja asukaspalveluiden toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Kaupunginhallituksen jäsen Paula Lehmuskallio poistui yhteisöjääviyden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksytään esitys.

Liitteet:

- Vantaan Energia Oy:n 27.3.2017 päivätty lausunto
- valtuutettu Timo Juurikkalan ja 13 muun valtuutetun allekirjoittama aloite

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, ote valtuustoon

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

apulaiskaupunginjohtaja Martti Lipponen, puh. 09 839 22033, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi